

Gemeente Midden-Groningen
Postbus 75
9600 AB Hoogezand

IBAN NL 45 BNGH 0285 1729 48
Tel.nr: (0598)-373737
www.midden-groningen.nl

Nationaal Coördinator Groningen
de heer J.G.M. Alders
Postbus 3006
9701DA Groningen

Team Omgevingskwaliteit

Datum:	Verzenddatum:	11 april 2018
Uw kenmerk:	Zaak:	2018-010102
Behandeld door: Frits ten Bloemendal	Mailadres:	frits.tenbloemendal@midden-groningen.nl

Onderwerp: Standpunt gemeente Midden-Groningen t.a.v. versterkingsaanpak

Geachte heer Alders,

Op 29 maart heeft het kabinet besloten tot een drastische afbouw van de gaswinning uit het Groningenveld. Bijna 60 jaar na de eerste vondst van aardgas in het veld van boer Boon, centraal gelegen in de gemeente Midden-Groningen, heeft het kabinet een historisch besluit genomen. Dit besluit zal naar verwachting de veiligheid van de Groningers en de overlast die zij de afgelopen decennia hebben ervaren van de gaswinning, op lange termijn verbeteren. Over dit besluit kunnen wij uiteraard alleen verheugd zijn.

Echter, een besluit om de gaswinning naar beneden te brengen en op termijn te stoppen, geeft op zichzelf geen ander veiligheidsperspectief. De situatie voor de inwoners van het aardbevingsgebied is er sinds 29 maart niet anders op geworden. Een deel van de woningen waarin zij wonen is niet bestand tegen de zware aardbevingen die mogelijk kunnen optreden als gevolg van de gaswinning. En niemand kan ons op dit moment garanderen dat de aardbevingen binnen afzienbare tijd definitief afnemen in hoeveelheid en zwaarte. Daarmee is de belangrijkste reden voor het versterkingsprogramma niet weggenomen, namelijk de veiligheid voor onze inwoners.

En omdat nog helemaal niet duidelijk is hoe lang het gaat duren voordat de veiligheid weer op een acceptabel niveau is, willen wij niet op de feiten vooruit lopen. De beving in Zeerijp begin januari toonde nog maar weer aan dat ook bij een winningsniveau van minder dan de helft dan in 2012, bevingen kunnen optreden die net zo zwaar zijn als die van Huizinge (2012).

Het stopzetten van de versterking is onacceptabel

In de beide bestuurlijke akkoorden van 2014 en 2015 wordt gesproken van het terugwinnen van het vertrouwen van de inwoners in de overheid. Geconstateerd werd dat dat vertrouwen tot een minimaal niveau was gedaald. Uw afgelopen Meerjarenprogramma's hebben het over diezelfde intentie en ook minister Wiebes heeft afgelopen maanden veelvuldig over vertrouwen gesproken. De suggestie om nu te stoppen met de versterking, of bestaande processen te pauzeren totdat er meer bekend is over de consequenties van het kabinetsbesluit, staat haaks op deze intenties. Het heeft vooral tot veel onrust geleid bij de betrokken inwoners. Zij voelen zich onbegrepen en zien

dit als onderdeel van een vertragingstactiek. Deze inwoners spreken wij vanuit de gemeente vrijwel dagelijks. Velen zitten al jarenlang in een proces wat nog het beste te vergelijken is met een rouwproces; eerst werd hun dorp en woonomgeving bestempeld als potentieel risicogebied, hun woningen werden met veel omhaal (soms wel door 10 technici tegelijk) onderzocht en geïnspecteerd. Vervolgens konden ze vaak langer dan een jaar wachten totdat er zicht kwam op een eindoordeel.

In de loop van de tijd ontwikkelde er zich bij deze inwoners veel vragen, onzekerheden en angsten. De bewoners die nu hun versterkingsadvies hebben ontvangen, of dit de komende maanden mochten verwachten, hebben vaak het eind van dit rouwproces bereikt, en zijn langzamerhand weer in staat om verder te kijken naar de toekomst. Zij zien langzaam weer kansen en kijken voorzichtig weer vooruit, zowel individueel als collectief. Het nu stopzetten van het versterkingsproces zou voor deze inwoners een bijna letterlijke klap in het gezicht zijn. Het proces dat zich voltrekt in een mix van rouw, boosheid, onzekerheid en soms angst kan dan weer helemaal opnieuw beginnen. Dit kan onze inwoners niet worden aangedaan.

Overschild

In 2016 is op basis van de risicoanalyses uit het eerste Meerjarenprogramma aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen bepaald dat het dorp Overschild behoort tot het prioritaire kerngebied. Dit beeld wordt herhaaldelijk bevestigd door bijvoorbeeld het KNMI en ook door de NAM zelf, die dit beeld geeft in haar Hazard & Risk Analysis. Overschild ligt in de zone met de meeste gevoeligheid voor aardbevingen. Het is een dorp met voornamelijk vrijstaande woningen en enkele rijwoningen en tweekappers. In maart 2016 zijn de eerste bewonersbijeenkomsten geweest. Gestart werd met het inspecteren van 30 woningen aan de Meerweg. Deze zijn onderdeel van de zogenaamde batch van 1.467 (NPR 2015). Vervolgens is de rest van de bebouwde kom (87 woningen) geïnspecteerd als onderdeel van de batch van 1.588 (NPR 2015). Het buitengebied is inmiddels ook geïnspecteerd (NPR 2017).

Met het vorderen van de tijd nam ook de onrust in het dorp toe. Door het gebrek aan informatie en perspectief hebben de bewoners van Overschild het heft in eigen hand genomen en het inmiddels beroemde Witboek geschreven. Daarin vertelt het dorp hoe zij aankijkt tegen de versterking. Uiteindelijk werd eind 2017 bekend dat de eerste 30 woningen alle zeer zwaar moesten worden versterkt, wat in de praktijk vaak neer komt op herbouwen. De conclusie voor de overige woningen binnen de bebouwde kom, die immers met dezelfde omstandigheden te maken hebben, laat zich raden. Het dorp Overschild is zwaar getroffen door de gevolgen van de gaswinning.

Dit Witboek van het dorp zelf is nog steeds een belangrijk uitgangspunt voor de manier waarop de gemeente Midden-Groningen de versterking in Overschild benadert. Dat uitgangspunt is dat het dorp van de bewoners is en er daarom dus met de inwoners over hun toekomst wordt gesproken en niet over de inwoners hun toekomst. Samen met de inwoners is de gemeente een interactief proces gestart met stedenbouwkundige Winy Maas van bureau MVRDV, met als doel om een gezamenlijke visie te maken, waarin plek is voor zowel de collectieve als individuele ideeën en plannen en de samenhang daartussen. Dit plan is bijna gereed. Op 19 april is de voorlopig laatste bijeenkomst met het dorp hierover. De bijeenkomsten met Winy Maas worden zeer goed bezocht door de inwoners, en er ontvouwen zich voorzichtig plannen voor de toekomst van het dorp. Zelfs de oorspronkelijke sceptici krijgen er langzamerhand weer vertrouwen in. Het samen werken aan dit plan geeft de inwoners van Overschild weer een sprankje hoop op perspectief.

Omdat we hier spreken van een heel dorp, inclusief een uitgestrekt buitengebied, kunnen we dit niet anders dan als één geheel beschouwen. Datgene dat aan de Meerweg gebeurt, als gevolg van de reeds uitgereikte versterkingsadviezen, heeft direct gevolg voor de rest van het dorp. En andersom willen de bewoners van de Meerweg keuzes maken die mede zijn gebaseerd op het totaal beeld en de keuzes van hun dorpsgenoten. Het gemeentebestuur van Midden-Groningen acht het daarom onacceptabel en van onbehoorlijk bestuur getuigen, als we nu zouden besluiten om de versterking in Overschild stop te zetten, of zelfs maar te pauzeren.

De inwoners van Overschild zijn ook kritisch op het lopende versterkingsproces. Zo vinden zij dat er te weinig mogelijkheden zijn voor duurzaamheidsmaatregelen, schadevrij versterken en toekomstbestendigheid. Samen met de bewoners, uw organisatie en de belangrijke stakeholders zijn we juist nu hard bezig om verbeteringen in het proces aan te brengen. Wij ervaren dat we daarin positieve stappen zetten om alles goed georganiseerd te krijgen met en voor de getroffen bewoners. Zo hebben zij we een pilot gestart om de inwoners meer te helpen bij het keuzeprocess door architecten ter beschikking te stellen. Ook heeft het dorp ambities omschreven zoals dat zij een aardgasvrij dorp willen worden. Wij vinden het onacceptabel als zoveel lef en ambitie, na een zo lange periode van onzekerheid, boosheid en angst, nu de kop zouden worden ingedrukt.

Slochteren en Schildwolde

Inmiddels is er in meer dorpen in de gemeente Midden-Groningen gestart met inspecteren. Begin 2017 is begonnen met woningen in specifieke delen (wijken met veel rijwoningen) van de dorpen Slochteren en Schildwolde. In de eerste fase van inspecties in Slochteren gaat het om 61 woningen (waarvan 30 eigendom van corporatie Lefier) en in Schildwolde betreft het 78 woningen (waarvan 74 eigendom van corporatie Lefier). Deze woningen zijn alle onderdeel van de batch 1.581.

U schat in dat de versterkingsadviezen voor deze woningen in juni beschikbaar komen. Indien op dat moment de adviezen van KNMI, SodM, TNO en de Mijnraad aanleiding geven tot een herziening van de uitgangspunten voor de in het kader van de veiligheid van de inwoners noodzakelijke stappen, dan zullen wij daar serieus naar kijken. Op het moment dat er dan echter nog geen eenduidig beeld door deze adviesorganen is opgeleverd over de toekomst van versterken, zijn wij van mening dat de verstrekte versterkingsadviezen moeten worden uitgevoerd. Dit is dan namelijk niets anders dan het uitvoeren van eerder door de ministerraad genomen besluiten en noodzakelijk in het kader van de veiligheid van onze inwoners. Wij worden hierin gesteund door de beide corporaties Lefier en Woonzorg Nederland die in de gebieden actief zijn.

Onderwijs

Alle schoolgebouwen in onze gemeente zijn onderzocht of ze voldoen aan de geldende veiligheidsnorm ten aanzien van aardbevingen. De conclusie is dat voor bijna alle scholen geldt dat dit niet het geval is. Dit heeft geleid tot een uitgebreid en toekomstbestendig programma van versterking en nieuwbouw. Over dit programma is overeenstemming met de schoolbesturen en de medezeggenschapsorganisaties. De resultaten zijn in samenwerkingsovereenkomsten opgenomen en daarmee zijn contractuele verplichtingen aangegaan, onder andere met NAM. De veiligheid van de meest kwetsbare groep inwoners en onze toekomst, onze kinderen, willen we in onze scholen gegarandeerd hebben als het gaat om de gevolgen van zwaardere aardbevingen. De uitkomst van het proces kan in onze ogen niet anders zijn dan dat het scholenprogramma onverkort wordt voortgezet. Wij sluiten ons daarom aan bij de argumenten die in de brief staan opgenomen die door de stuurgroep scholenprogramma onlangs aan u is verstuurd.

Zorg

Vanwege het regionale zorgprogramma, als onderdeel van uw Meerjarenprogramma, is een aantal zorgpanden in de gemeente Midden-Groningen geïnspecteerd. Naar verwachting zijn de versterkingsadviezen hiervan in juni beschikbaar. Als op dat moment de adviezen van de hier bovengenoemde adviesorganen tot een ander beeld leiden, dan willen we kijken wat dat zou kunnen betekenen voor de veiligheid van onze ouderen en de mensen die verblijven in verzorgingshuizen en andere zorggebouwen. Als dit beeld er in juni niet is dan vinden wij dat ook voor deze projecten geldt dat ze moeten worden voortgezet.

Lopende projecten

Binnen de gemeente Midden-Groningen zijn naast bovengenoemde grootschalige projecten ook enkele solitaire projecten die voortkomen uit versterken. Dit gaat om de versterking van tien

karacteristieke rijwoningen in Woudbloem, de versterking en nieuwbouw van MFC Siddeburen en Kindcentrum Vosholen in Hoogezand. Voor al deze projecten geldt dat zij in een dusdanig stadium van contractvorming of uitvoering zijn, dat we ons hier geen pauze kunnen veroorloven. Uiteraard geldt hetzelfde voor de projecten die in onze gemeente plaatsvinden onder het programma Heft in Eigen Hand en Eigen Initiatief.

Tot slot

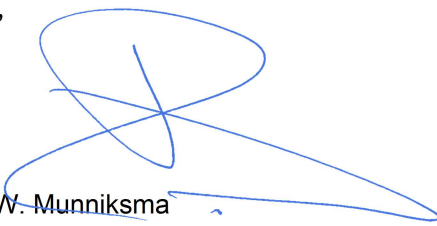
Gemeente Midden-Groningen wil er zijn voor haar inwoners. Wij vinden het daarbij belangrijk dat we bondgenoot zijn van deze inwoner. Dat betekent dat we samenwerken met onze inwoners en ruimte bieden voor initiatieven en voorstellen. We zijn loyaal aan mensen en maatschappelijke doelen. Dit betekent dat het systeem daaraan in principe ondergeschikt is. We willen dus ook niet ten koste van alles een versterkingsoperatie er doordrukken, de bewoners hebben samen met ons een stem in de toekomstperspectieven voor het gebied. Wij willen vooral onze inwoners, waarvan er veel zijn die middenin de versterking zitten, ondersteunen en hun stem verwoorden, zodat het perspectief van deze inwoners wordt meegenomen aan de Bestuurlijke Tafel en in het Nationaal Bestuurlijk Overleg. Uiteindelijk gaat het om het perspectief en de kansen die deze inwoners van ons land en van dit prachtige gebied worden geboden.

Van de rijksoverheid verwachten wij eenzelfde grondhouding ten aanzien van onze inwoners. Wat wij besluiten moet betrouwbaar zijn en navolgbaar en onderdeel zijn van een transparant en helder democratisch besluitvormingsproces. Wij willen dat onze inwoners (weer) veilig kunnen wonen en (weer) perspectief krijgen op hun toekomst. De rijksoverheid zou dit moeten ondersteunen in woord en daad. Het stopzetten van de lopende processen rondom de versterking staat hier haaks op.

Wij gaan ervan uit dat er door de minister en het kabinet een wijs besluit zal worden genomen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Midden-Groningen,

H.J.W. Mulder
secretaris

R.W. Munnikma
burgemeester